

Tyvende Møde.

Fre dagen den 29de October Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Forinden jeg gaaer over til Dagsordenen, skal jeg meddele, at Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 5te Valgkreds (Glausager) har tilskillet mig en Skrivelse med et Andragende fra endeel Beboere i Skodborg og Båndfuld Herreder i Ringkjøbing Amt, hvilket gaaer ud paa, at Rigsdagen vil bevirke fastsat ved Lov, at Sparekasserne kun maae tage 3 à 3½ pCt. i Rente, og at ingen Interessent maa have større Indskud i Sparekasserne end 500 Rd. Dette Andragende vil blive henlagt paa Thingets Bord.

Vi gaae derpaa til det første Numer paa Dagsordenen: Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov angaaende Rentefoden af Udlaan i faste Eiendomme.

Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 4de Valgkreds har Ordet.

Fløe: Jeg og en anden æret Rigsdagsmand (la Cour) have tilladt os at indbringe det foreliggende Forslag om en Forandring i Loven af 6te April 1855, da det er min faste Overbeviisning, at denne Lov har medført en stor Skrak iblandt Befolkningen, navnlig i Jylland. Der er mange Eiendomsbestdere, som have faaet deres Laan opsagte paa Grund af, at vedkommende Laangiver vilde have en større Rente. Det er min Overbeviisning, at naar der skal svares 5 pCt. eller derover af Laan i Landeieendomme i Jylland, da vil Agerdyrkningen der paa mange Steder lide betydeligt, og det er paa Grund heraf, at jeg har været med at indbringe dette Lovforslag. Der er endnu mange hundrede tusinde Lønder Land i Jylland, paa hvilke der kan fødes og ernæres mange Familier, naar

de blot kunde faae Penge til 4%. Jeg har seet, at Folk have opdyrket Heder og derved erhvervet sig ikke alene Føde, men ogsaa været istand til at opdrage deres Børn; men naar de nu skulle betale 2 Rd. til paa hvert Hundrede, de have laant, saa vil det om kort Tid være umuligt for dem at ernære sig. Det er ikke Tilfældet i Jylland som her paa Derne, hvor jeg har hørt Mange sige, at de kunde faae Penge nok til 3½ %, thi der er ikke saa store Capitaler i Jylland, især i det vestlige Jylland, og det er netop paa Grund heraf, at man har sølt Skrak for Loven af 6. April 1855. Naar den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer) i det forrige Møde har sagt, at den største Tjeneste, man kunde gjøre Landeieendomsbestdernes, var at give Rentefoden fri, da maa jeg sige, at jeg netop er af den modsatte Mening. Naar en Mand har kjøbt en Gaard, jeg vil f. Ex. sige til 12,000 Rd., af hvilket Beløb han svarer 4% i Rente, og man gaaer hen og giver Rentefoden fri, saaledes at den, der før har faaet 4% af ham, nu kommer og siger: Jeg vil have 8%, saa troer jeg, at man derved berøver ham Halvdelen af hans Formue; dette er sandelig min Overbeviisning. Jeg skal endnu tillade mig at bemærke, at dersom Rentefoden skal være fri, da troer jeg, at Eiendommene ville falde i Værdi, hvilket vistnok ikke kan være henstgtsmæssigt, da Grundeieendommene efter min Formenting ere Hovedpunktet for Befolkningen (Etscherning: Jo lavere Eiendommenees Pris kan blive, desto bedre for Arbeidskraften). Ja, jeg vil tilstaae, at det ene ikke kan undvære det andet, men Eiendommene ere dog Hovedpunktet. Til Slutning skal jeg endnu tillade mig at yttre, at jeg er en saa stor Elsker af Frihed som Noget, men at jeg ikke ønsker en Frihed, som jeg troer vil føre til den største Ulighed imellem Borger og Borger, og dersom jeg ikke husker feil, da er man i flere Lande, hvor Rentefoden nu for Tiden er fri, navnlig Preussen, Frankrig, Østerrig og maaskee i Norge, tilbøielig til at indskrænke Rentefriheden. Dersom Rentefoden frigives her i Landet, troer jeg, at vi derved ville paalægge Bondestanden og den simple Klasse et Tryk, hvorfra den aldrig kan reise sig.